

Відновлення традицій килимарства в Решетилівці

Наше полтавське містечко Решетилівка — справжня скарбниця українського народного мистецтва. Решетилівські майстри ткацтва, килимарства та вишивки відомі на всю Україну з кінця XIX ст. Наявність власної породи тонкорунних овець та якісної вовни, унікальні техніки ручної вишивки, ткацтва та народний досвід зумовлювали стрімкий розвиток народної творчості в Решетилівці.

Протягом століть Решетилівка перебувала у вирі історичних подій. У різні часи містечко було в підпорядкуванні поляків, росіян, українського козацтва. За часів Хмельниччини, у XVII ст., Решетилівка була сотенним містечком. Тут здавна інтенсивно розвивалися різні промисли, торгівля, проводилися великі ярмарки. Майстри торгували тканими виробами, вишиванками та килимами. Килимарство, як художнє ремесло, набуло популярності ще за часів Київської Русі. Зараз же воно доволі рідкісне, що розвивається лише в історичних осередках килимарства в Україні. Серед яких — Решетилівка як місце сили народних майстрів.

Тривалий час народні мистецтва існували тут у формі домашніх занять. Проте в 1905 році в Решетилівці створили ткацьку майстерню, яка згодом перетворилась на артіль. Для професійної підготовки юних майстрів, в 1937 році в Решетилівці відкрили художнє училище, яке існує й донині. 1960 року артіль механізували та відкрили Решетилівську фабрику імені Клари Цеткін. У цехах виготовляли гобелени на замовлення, килими з рослинним і геометричним орнаментом, покривала, доріжки та багато іншого. У Решетилівку приїздили митці з різних куточків СРСР. Тут можна було не лише перейняти досвід місцевих майстрів та надихнутись красою Полтавщини, але й залишитись на тривалий період, адже роботи на фабриці та в Решетилівському художньому училищі вистачало.

Знамениту решетилівську фабрику килимарства закрили у 2005 році. Зібравши деяких килимарниць, підприємець Сергій Колінченко створив Решетилівську майстерню художніх промислів «Соломія». Зараз у майстерні 11 працівників, які виконують різні художні твори не лише для українських замовників, але й на експорт. У майстерні є окремі цехи ручної та машинної вишивки, ткацтва. Нещодавно додали ще комп'ютерний цех вишивки — тепер машини самі відтворюють на тканині візерунок відповідно до шаблону. Серед килимарів є «автори» та «виконавці», як жартують самі працівники майстерні. Є художники, які створюють ескізи творів, та килимарі, які тчуть полотно. Переважно виконують гобелени, або сувенірну продукцію — відповідно до попиту.

Зараз працівники майстерні розробляють проект «Зберігаємо традиції — створюємо майбутнє», кінцевою метою якого є створення Навчально-Творчого Центру Художніх промислів. У центрі молодь навчатимуть секретам килимарства та експонуватимуть вироби народних майстрів Полтавщини. Згодом центр має стати міні-музеєм та туристичною принадою Решетилівки. На цю ініціативу власник майстерні Сергій Колінченко збирає благодійні кошти. Зараз у Решетилівці є кілька осередків килимарства. Найбільш відомими серед них є: майстерня художніх промислів «Соломія», Решетилівське художнє училище та домашня майстерня родини Пілюгіних.

Решетилівський музей ткацтва і вишивки
(Полтавська обл., смт Решетилівка, вул. Покровська, 19)

Музей це місце, де можна ознайомитися з роботами народних умільців Решетилівщини, які заворожують вишуканістю, чарують душу і погляд кожного, хто торкається витонченої майстерності виконання вишиванок, килимів, гобеленів, картин. Решетилівський музей ткацтва і вишивки є зберігачем кращих здобутків решетилівських майстрів. Тут можна дізнатися про історію ткацтва і вишивки Решетилівського краю від найдавніших часів до сучасності.

Окрасою музею, починаючи з 2004 року, є килим лауреата Національної премії імені Тараса Шевченка, заслуженого майстра народної творчості, кавалера Ордена княгині Ольги III ступеня, члена Національної спілки художників України, члена Національної спілки майстрів народного мистецтва України Надії Нестерівни Бабенко, виконаний як копія з килима «Древо життя», 230Х360, який, починаючи з 1969 року – і сьогодні, репрезентується в Нью-Йорку, в фойє ООН. Серед багатьох національних мистецтв народів і країн шукали єднаючого символу для ідеї повоєнного збереження миру – вибрали глибоко філософський килим з України Надії Бабенко, під назвою «Древо життя». Тобто – прадавнє, і вічно живе, зелене. Ще дві копії цього килима зберігаються Полтавському краєзнавчому музеєві, та в посольстві України в Канаді.

Починаючи з 1992 року і дотепер проводиться щорічний обласний фестиваль «Решетилівська весна», на якому майстри вишивки діляться своїми практичними навичками з молоддю та широким колом аматорів. Постійно проводяться майстер-класи і семінари, в яких беруть участь всі бажаючі. Майстри є постійними учасниками закордонних, міжнародних, всеукраїнських виставок, конкурсів, симпозіумів, фестивалів та ярмарків: «Барвіста Україна», «Зрима пісня України» м.Одеса, «Міжнародний туристичний салон», Всесвітній «Майстер фестиваль» м.Сеул, Корея, «Неділя культури в Туркменістані», «Неділя культури в Угорщині», «Ягелонський мистецький ярмарок» м.Люблін, Польща, «Дні України в Лондоні», родинні виставки в посольстві України в Парижі, Франція, в Софії, Болгарія, Міжнародний фестиваль фольклорного мистецтва у Туреччині, Міжнародний фестиваль фольклорного мистецтва «Родослав» у м.Івано-Франківськ, Міжнародний фестиваль «Етностиль» у м.Київ, Мистецький Арсенал.

Сьогодні в Решетилівці втілюються додаткові заходи щодо охорони та популяризації решетилівської вишивки – передачі її майбутнім поколінням: у загальноосвітніх школах проводяться відкриті уроки на тему решетилівської вишивки, конкурси, виставки, майстер-класи, екскурсії у місцеві музеї та у майстерні вишивальниць.

